

MARKAÐURINN

Sögurnar... tölur... fólkíð...

Svansmerkt prentverk!
GUDJÓNÓ
 VISTVÆN PRENTSMÍÐJA
 Sími 511 1234 • www.gudjono.is

Miðvikudagur 4. maí 2011 – 8. tölublað – 7. árgangur

Veffang: visir.is – Sími: 512 5000 **visir**

Vextirnir á uppleið
 Líkur eru á hærri stýri-
 vöxtum víða um heim

Tilhneiging til að búa til áhættu
 Joseph Stiglitz greinir
 heimshagkerfið

2 12-13

Virkjun hugmynda
 Ingvar Hjálmarsson
 skrifar um sprota

6

Hagnaður eykst í samdráttartíð

Olúframleiðsla Atlantic Petroleum dróst saman um 18 prósent á milli ára í apríl, að því er fram kemur í umfjöllun IFS Greiningar í gær. Framleiðslan nam 73 þúsund tunnum af olú.

„Þetta var heldur meiri mánaðarframleiðsla en við sáum á fyrsta ársfjórðungi,“ segir í umfjöllun IFS Greiningar og bent á að þrátt fyrir samdrátt í framleiðslu sé ljóst að tekjur félagsins hafi vaxið á milli ára. „Enda er olúverð tæpum 30 prósentum herra en á sama tíma í fyrra.“ - óká

Dagvelta nam 94 milljónum

Heildarviðskipti með hlutabréf námu tæplega 1,7 milljörðum króna í apríl eða 94 milljónum á dag. Í mars var veltan hins vegar 18,8 milljarðar, eða 817 milljónir á dag.

„Mest voru viðskipti með bréf Icelandair 828 milljónir, bréf Mar-els 625 milljónir og bréf BankNordik 149 milljónir,“ segir í tilkynningu Kauphallarinnar.

Úrvalsvísitalan (OMXI6) lækkaði um 0,17 prósent milli mánaða og stendur í 998 stigum.

Heildarviðskipti með skulda- bréf námu sem svarar 9,3 milljörðum á dag í apríl, samanborið við 8,8 milljarða á dag í mars. - óká

HELST Í ÚTLÖNDUM

KÍNVERJAR BJARGA SAAB
 Kínverskir fjárfestar hafa komið sænsku Saab-bílaverksmiðjunum til bjargar á síðustu stundu, en þeir samþykktu í gær að útvega 25 milljarða í fyrirtækið sem var að falli komið vegna skulda. Kínverska fyrirtækið Hawtai fær í staðinn 30 prósent hlut í Saab, að sögn forstjóra Spyker Cars, aðal- eiganda Saab. Hlutabréf í Spyker hækkuðu strax í verði við tíðindin.

WALL STREET JOURNAL STÆRST
 Stærsta dagblað í Bandaríkjunum er nú viðskiptablaðið Wall Street Journal, en næst koma USA Today og New York Times. Að meðaltali er prentuð 2,1 milljón eintaka af Wall Street Journal, en 1,8 milljónir af USA Today og 1,3 milljónir af New York Times.

LÚXUSVÖRUR TAKA VIÐ SÉR
 Markaðurinn fyrir munaðarvörur hefur vaxið mjög á heimsvísu undanfarið og er nú orðinn stærri en hann var fyrir kreppuna. Samkvæmt nýrri könnun, sem ítalskir framleiðendur létu gera, námu heimsviðskipti með munaðarvörur nærri 29.000 milljörðum árið 2010, sem er tólf prósent aukning frá árinu 2009, þegar mikil lægð var í viðskiptunum í kjölfar kreppunnar.

Ljósleiðaravæðingin vekur athygli ytra

Gagnaveita Reykjavíkur hagnaðist um 471 milljón í fyrra. Uppbygging er kostnaðarsöm en skilar góðum tekjum yfir langan tíma, segir Birgir Rafn Þráinsson framkvæmdastjóri.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
 skrifar

Mikill áhugi er á uppbyggingu ljósleiðaranets Gagnaveitu Reykjavíkur, dótturfélags Orkuveitunnar, í öðrum löndum. „Margir vilja heyra um ljósleiðaravæðinguna í Reykjavík. Ástæðan er sú að þótt við séum fá og með smærra umfang en víða annars staðar þá höfum við unnið eftir plani sem gengur upp,“ segir Birgir Rafn Þráinsson, framkvæmdastjóri Gagnaveitunnar.

Hann hélt erindi á stærstu ráðstefnu í heimi um ljósleiðaravæðingu í Milánó á Ítalíu í febrúar og endurtekur leikinn á ráðstefnu póst- og fjarskiptastofnunar Grikklands í næsta mánuði.

Birgir segir horft til ljósleiðaravæðingar í Evrópu á næstu árum. Hún sé komin þar mislangt á veg. Þar eru fremst í flokki auk Íslands Noregur, Svíþjóð og Holland. Lengst er ljósleiðaravæðing heimilanna komin í Kóreu og Japan.

Gagnaveitan hefur tengt um 2/3 hluta af heimilum í Reykjavík, auk allra heimila á Akranesi, Sel- tjarnarnesi, Hellu og Hvolsvelli. Þetta jafngildir 58 prósentum þeirra 65 þúsund heimila sem stefnt er að verði tengd ljósleiðaranetinu í árslok 2014. Viðskiptavinir eru nú tólf þúsund talsins og bætast um fjögur hundruð við í hverjum mánuði.

Birgir segir íbúa höfuðborgarsvæðisins taka vel í það þegar spurt sé hvort þeir hafi áhuga á að fá ljósleiðaratengingu í hverfi sitt. Flestir taki á endanum allan pakkann, tengingu fyrir síma, sjónvarp

LYKILTÖLUR GAGNAVEITUNNAR

Liður	Upphæð í milljónum kr.	
	2010	2009
Rekstrartekjur	1.000	769,7
Rekstrarhagnaður (EBITDA)	636,6	482,1
Rekstrarhagnaður (EBIT)	274,6	166,4
Eignir	10.106,5	8.642,3
Eigið fé	2.901,1	1.603,1
Skuldir	7.205,4	7.039,2
- við OR	6.229,5	6.611,2
- við aðra	975,8	428,1
Handbært fé frá rekstri	510,2	295,3
Hagnaður ársins	417,7	-249,8

og net. „Það sýnir að almenningur gerir sér grein fyrir að því ljósleiðaranetið sé framtíðarlausn fjar- skipta fyrir heimiln,“ segir hann.

Ljósleiðaranet Gagnaveitunnar er farið að skila umtalsverðum tekjum. Þær námu einum milljarði króna í fyrra samanborið við undir átta hundruð milljónir í hittifyrra. Eignir nema tíu milljörðum króna en skuldir 7,2 milljörðum. Þar af eru 6,2 milljarðar gagnvart móðurfélaginu, Orkuveitu Reykjavíkur. Lánið er á gjalddaga á næsta ári. Birgir segist vongóður um að þetta eina lán verði fram- lengt. Önnur verði hins vegar endurfjármögnuð á almennum lánsfjármarkaði.

Við erum samstíga. Þess vegna gengur samstarfið svona vel.

Hugrún Dögg Árnadóttir og Magni Þorsteinsson, hönnuðir og eigendur KronKron

Hver einasti viðskiptavinur okkar er einstakur og þarfinnar geta verið ólíkar. Með þetta að leiðarljósi höfum við þróað lausnir – sniðnar að þinni atvinnugrein. Hafðu samband og í sameiningu finnum við greiðslulausn sem hentar þínum rekstri.

Fyrirtækjalausnir Valitor | sími 525 2080 | www.valitor.is | fyrirt@valitor.is

Greiðslulausnir sniðnar að þinni atvinnugrein.

- Þjónusta
- Veitingahús
- Verslun
- Íþrótt- og félagsamtök
- Heildsölur
- Ferðaþjónusta
- Ríki- og sveitarfélög

Komust ekki í gamla heimabankann

Biðröð myndaðist í útibú Landsbankans í Reykjanæsbæ í gær í kjölfar þess að hluti fyrrverandi viðskiptavina SpKef fékk ekki aðgang að heimabönkum sínum.

Kristján Kristjánsson, upplýsingafulltrúi Landsbankans, segir atvikið blöndu af tæknivandamálum og mannlegri hegðun. Landsbankinn hafi sent öllum viðskiptavinum SpKef bréf eftir yfirtöku Landsbankans á sparisjóðnum í mars síðastliðnum og tjáð þeim

að þeir þyrftu að sækja sér ný aðgangsorð. Svo virðist hins vegar sem einhverjir hafi ekki lesið bréfið. Hægt var að komast í heimabankann í ákveðinn tíma eftir yfirtökuna á gamla aðgangsorðinu.

„Þetta var mikil yfirfærsla á útibúnum og eðlilegt að einhverjir hnökra komi upp,“ segir hann.

Þeir sem komu í útibú Landsbankans í Reykjanæsbæ fengu ný lykilorð, samkvæmt upplýsingum úr bankanum.

- jab

Ríkið ætti að fara á hlutabréfamarkað

Ríkið ætti að nýta sér þá fjármögnunarkosti sem bjóðast með skráningu opinberra fyrirtækja á hlutabréfamarkað. Slíkt getur hjálpað til við fjármögnun ríkisfyrirtækja á borð við Landsvirkjun, að sögn Páls Harðarsonar, forstjóra Kauphallarinnar.

Hann segir ríkið vart hafa litið á þennan möguleika. Norðmenn hafi gert það fyrir löngu en ríkisölufélagið Statoil var skráð að hluta á hlutabréfamarkað í Osló og í Bandaríkjunum fyrir áratug.

„Við þurfum að hugsa upp á nýtt hvernig fjármögnun fyrir-

tækja er háttað,“ segir Páll og bendir á að erfitt sé að byggja á lánsfjármagni í sama mæli og áður. Fyrirtæki sem séu skráð geti í staðinn nýtt sér markaðinn til að treysta eiginfjárfstöðu sína.

Páll var með erindi um horfur á hlutabréfamarkaði hjá VÍB, eignastýringu Íslandsbanka, í síðustu viku.

Þar kom fram að gert væri ráð fyrir fjölda nýskráninga á hlutabréfamarkað og yrðu fyrirtækin fimmtíu talsins í árslok 2015. Þau eru nú ellefu talsins.

- jab

FORSTJÓRINN Forstjóri Kauphallarinnar segir hið opinbera geta styrkt fjármögnun ríkisfyrirtækja með því að skrá þau að hluta á markað líkt og í Noregi.

FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

Seðlabankar hækka stýrivexti bráðlega

Evrópski seðlabankinn hækkaði stýrivexti fyrir skömmu. Fleiri bankar eru taldir feta í fótspor hans til að draga úr verðbólgu. Asíuríkin glíma við þenslu í hagkerfinu.

Jón Aðalsteinn Bergsveinsson
skrifar

Almennt er búist við að helstu seðlabankar heimsins séu að snúa frá lágvaxtastefnu sinni sem verið hefur við lýði í á þriðja ár í baráttu sinni gegn verðhækkunum á olú- og matvörumarkaði sem hefur keyrt upp verðbólgu víða um heim.

Evrópski seðlabankinn reið á vaðið í nýliðnum mánuði og hækkaði stýrivexti um fjórðung úr prósentustigi. Við það fór vaxtastig úr einu prósent í 1,25 og hefur það ekki verið hærra í tæp þrjú ár. Helsta ástæðan fyrir vaxtahækkuninni er sú að verðbólga jókst á evrusvæðinu í mánuðinum, fór úr 2,7 prósentum í mars í 2,8 prósent. Það er tæpu prósentustigi yfir verðbólgu markmiðum evrópska seðlabankans. Vaxtahækkun hefur af sömu ástæðu legið um skeið í loftinu í Bandaríkjunum og Bretlandi, sem bæði flagga lægstu stýrivöxtum í sögulegu tilliti.

Bloomberg-fréttastofan hefur eftir fjármála-sérfræðingum í Evrópu að aðstæður séu slíkar á mynsvæðinu að sennilegt sé að vextir verði hækkaðir frekar í næsta mánuði, jafnvel að þeir verði komnir í 1,75 prósent fyrir árslok.

Jens Sondergaard, hagfræðingur hjá fjármála-fyrirtækinu Nomura International í London, segir í samtali við fréttastofuna vaxtahækkun geta hamlað því að fasteignamarkaðurinn nái sér á strik eftir dýfu í fjármálakreppunni. „Það hefur dregið úr eftirspurn húsnæðislána. Við teljum að fólk viti ekki í hvorn fótinn það á að stíga,“ segir hann.

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn, AGS, varaði nýverið við að aukin verðbólga geti haft neikvæð áhrif í Asíu, ekki síst á íbúa landanna. Mælt var með því að seðlabankar í álfunni bregðist við með aðhaldssamari fjármálastefnu en fram til þessa hafi tíðkast.

Indverjar hafa ekki látið sitt eftir liggja. Seðla-

HORFT Á TÖLURNAR Miðlarar víða um heim fylgjast grannt með þróun og hræringum í efnahagsmálum heimsins. Þessi starfar hjá kauphallarsamstæðunni NYSE-Euronext í Bandaríkjunum.

FRÉTTABLAÐIÐ/AP

banki landsins hækkaði stýrivexti í gær um hjá líða og hækkuðu stýrivexti um hálf prósentustig og fór vaxtastig við það í 7,25 prósent. Breska ríkisútvarpið segir þetta snarpari hækkan en búist hafi verið við. Þetta var níunda stýrivaxtahækkun bankans á rúmu ári og liður í að draga úr þenslu efnahagslífsins. Verðbólga á Indlandi mældist 8,9 prósent í mars. Búist er við að aðgerðin muni draga hagvöxt niður í átta prósent á árinu.

BANKABÓKIN

Samanburður á vaxtatölum bankanna	Hæstu innlánsvextir	Yfirdráttarvextir eru hæstir	Yfirdráttarlán fyrirtækja
Arion banki	Markaðsreikningur 1,25% ^a	11,25%	11,20%
Íslandsbanki	Vaxtaþrep 1,90%	11,20%	11,20%
Landsbankinn	Vaxtareikningur 1,15% ^b	11,20%	11,20%
BANKI	MP Sparnaður 2,00%	11,05%	9,40 til 11,05%
BYR	PM-reikningur 2,00%	11,15%	11,10 til 11,20%
SPARISJÓÐURINN	Netreikningur 2,00% ^c	11,30%	11,25%
Sparisjóðurinn	Sparnaðarreikningur 1,80%	10,25%	Ekki í boði.

*Miðað er við 250.000 króna innlegg og sem skemmsta bindingu. ^a Bundinn í tíu daga. ^b Bundinn í sjö daga. ^c Úttektargjald hjá gjaldkera 0,25%
Athugið að ekki er tekið tillit til árgjalds, sem getur fylgt yfirdráttarreikningum.

Konur með yfirhöndina á samskiptavefjum

Konur eru í meirihluta í ákveðnum geira tölvuleikjaspilunar, að því er fram kemur í nýrri rannsókn sem danska viðskiptablaðið Berlingske Tidende greinir frá.

Berlingske segir nýja rannsókn IBISWorld leiða í ljós að á meðan stöðnun sé á markaði leikjatölva á borð við Playstation og Xbox sé uppgangur á markaði leikja fyrir farsíma og netleikja á samskiptasíðum á borð við Facebook.

Drengir og karlar eru enn í meirihluta þeirra sem leika tölvuleiki í einka- og leikjatölvum. Þegar kemur að farsímaleikjum og netleikjum á samskiptasíðum sýnir rannsóknin hins vegar 54 prósentu þátttöku kvenþjóðarinnar. Nánari greining sýnir svo að hlutfall kvenna nær allt að 70 prósentum í samskipta- og/eða hlutverkaleikjum.

LEIKUR SÉR Stúlur spila leiki á netinu og í smátækjum, en síður í leikjatölvum og venjulegum.

NORDICPHOTOS/GETTY IMAGES

Farmville er dæmi um vinsælan leik. Virkir notendur eru um 47 milljónir. Leikurinn er ókeypis en hægt er að kaupa viðbætur fyrir smáar upphæðir. Ætlaðar tekjur af leikjunum næstu þrjú ár nema fjórtán milljörðum danskra króna, eða yfir 300 milljörðum íslenskra króna.

- óká

ER ÞITT FYRIRTÆKI MEÐ SAMNING?

Fyrirtæki sem eru með samning við Icelandair njóta þess í hagkvæmari rekstri, betri tímanýtingu og ánægðara starfsfólki.

Hlunnindi sem fyrirtækjasamningur veitir:

- Sérstakur ferðaráðgjafi hefur umsjón með hverju fyrirtæki.
- Neyðarnúmer sem er opið allan sólarhringinn – alla daga ársins.
- Afsláttur sem býðst af fargjöldum til áfangastaða Icelandair.
- Nákvæmt viðskiptayfirlit á vefnum.

+ Allar nánari upplýsingar á www.icelandair.is/fyrirtaeki eða sendið fyrirsurnir á fyrirtaeki@icelandair.is

ICELANDAIR

ECONOMY COMFORT
Meiri þægindi, góð vinnuástaða, rafmagnsinnstunga fyrir tölvu.

5,2 – 8,1 L/100 KM. GERI AÐRIR BETUR!

KANGOO II EXPRESS

VERÐ: **2.790.000** M. VSK.

1,5 DÍSil - 86 HÖ - 5,2 L/100 KM*

NÝR!

**ÓDÝRARI
Í REKSTRI EN
METANBÍLL****

TRAFIC

VERÐ FRÁ: **3.990.000** M. VSK.

2,0 DÍSil - 115 HÖ - 7,5 L/100 KM*

MASTER MILLILANGUR – VÆNTANLEGUR

VERÐ FRÁ: **4.990.000** M. VSK.

2,3 DÍSil - 125 HÖ - 8,1 L/100 KM*

NÝR!

www.renault.is

RENAULT – Í LIÐI MEÐ ATVINNUREKENDUM Í 100 ÁR. Það er ekki að undra að Renault sé stærstur á sviði sendibíla í Evrópu. Eftir meira en 100 ár í bransanum vita þeir hjá Renault hvað skiptir mestu máli þegar bíllinn er vinnustaðurinn þinn: áreiðanleiki, sveigjanleiki og ekki síst þægindi. Þeir vita líka að hagkvæmnin verður að vera í fyrirrúmi hjá þér sem atvinnurekanda. Master býður gríðarstórt flutningarými og er fánlegur í nær óendanlega mörgum útfærslum, Trafic er þægilegur bíll í millistærð sem léttir starfsdag margra iðnaðarmanna og Kangoo er bíllinn sem er svo miklu stærri en hann sýnist.

*Blandaður akstur. ** Míðast við akstur innanbæjar á nýjum Renault Kangoo 1,5 dísil annars vegar og nýjum VW Caddy 2,0 ECO Fuel (Metan) hins vegar.

INGVAR HELGASON og B&L • Sævarhöfða 2, sími 525 8000

Alþjóðlegir fjármálamarkaðir að búa til

Efnahagslegu heilsufari heimsins verður ekki öðruvísi lýst en að það sé bágborið, segir Nóbelsverðslunahagfræðingurinn Joseph Stiglitz. Í fyrirlestri, sem Óli Kristján Ármannsson sat í Washington í Bandaríkjunum í tengslum við vörfund AGS fjallaði Stiglitz meðal annars um einkenni bóluhagkerfa, gagnsemi gjaldeyrishafta og vandann við að fá lönd í ólíkri stöðu til að ganga í takt í efnahags- og kerfisumbótum.

Efnahagslegu heilsufari heimsins verður ekki þannig lýst að það sé í góðu lagi,“ segir Joseph Stiglitz, Nóbelsverðslunahagfræðingur. Í fyrirlestri sem hann hélt fyrir hóp blaðamanna sem boðið var á vörfund Alþjóðagjaldeyrissjóðsins (AGS) og Alþjóðabankans í Washington í Bandaríkjunum um miðjan apríl fór Stiglitz yfir ástandið á helstu efnahagssvæðum, velti fyrir sér orsökum fjármálakreppunnar og til hvaða ráða þyrfti að taka til þess að sagan endurtæki sig ekki.

„Óumdeilt er að staða ólíkra heimshluta er afar misjöfn. Nýmarkaðslönd standa frammi fyrir hættunni á ofhitnun hagkerfa sinna með tilheyrandi verðbólgu en flest standa sig afskaplega vel. Í Bandaríkjunum og Evrópu er ástandið ennþá mjög brothætt. Tölur um efnahagsbata eru þó aðeins betri í Bandaríkjunum en í Evrópu, en ég tel engu að síður að varast ætti að lesa of mikið í þær,“ segir Stiglitz og bendir á að í Bandaríkjunum sé staðan enn sú að nærri einn af hverjum sex sem leiti sér að fullri vinnu fái hana ekki og atvinnuleysi meðal einstakra hópa sé yfir tvöfalt meira en nemi meðal-atvinnuleysi. Þá séu enn vandamál á bandarískum fasteignamarkaði vegna þess að eignaverð falli enn og það eigi líka við um sum önnur lönd svo sem Spán. „Mjög lítið hefur verið gert í endurskipulagningu skulda. Væntingar eru um að nálægt tveimur milljónum Bandaríkjamanna missi heimili sín á þessu ári og bætist þar með í hóp þeirra nálægt sjö milljóna sem þegar hafa misst heimili sín.“ Tæpur fjórðungur þeirra sem á annað borð skulda húsnæðislán í Bandaríkjunum skuldar umfram húsnæðiseign sína. „Ég held því ekki að nokkur gæti lýst þessu sem heilbrigðu efnahagslífi,“ segir Stiglitz.

Vegna kreppunnar jókst hallarekstur og við hann fást nú lönd heimsins. Stiglitz bendir á að vegna sparnaðar í mörgum stórum löndum sé kippt úr sambandi einum helsta drifkrafti uppsafnaðrar eftirspurnar í heimshagkerfinu. Hann segir líklegt að aðhaldsaðgerðir í þessum löndum geti leitt til hægari vaxtar og niðursveiflna. „Merki um þetta sjást víða, svo sem í Grikklandi, Írlandi og Lettlandi þar sem samdráttur er þegar hafinn. Og nú bætist Bretland í hópinn.“ Stiglitz bendir á að lítil áhrif hafi þótt land á borð við Írland geri mistök sem kalli á auknið aðhald. „En þegar svo mörg lönd fara inn í sparnaðarástand gæti það haft áhrif á heimsvísu.“ Stiglitz telur þó að lönd í Asíu og á öðrum nýmarkaðssvæðum, þar sem vöxtur hefur verið mikil, svo sem í Kína, geti viðhaldið vexti sínum þrátt fyrir sparnað á heimsvísu. „Í þessum löndum hefur orðið til miðstétt sem getur viðhaldið vextinum, þótt það verði ekki auðvelt.“

SAMSPIL NEYSLU OG SPARNAÐAR

Sé horft á heildartölur um hagvöxt í heiminum segir Stiglitz þær alls ekki slæmar, en í nýrri spá Alþjóðagjaldeyrissjóðsins er gert ráð fyrir að hann verði 4,4 prósent á þessu ári og því næsta. „En það er þessi blanda af mjög miklum vexti í Asíu og víðar og litlum vexti í Bandaríkjunum og víðar sem getur búið til vandamál,“ segir hann, en kveðst þó ekki vilja spá vandkvæðum, enda ekki hægt að spá fyrir um hegðun markaða. Hann segir þó að ekki kæmi á óvart þótt upp kæmu sambærileg vandamál og áður hafi sést.

„Ójafnvægi á heimsvísu er dæmi um eitt af þessum stóru málum sem ólíklegt er til að verða leyst í nánustu framtíð. Um þetta hefur verið rætt í fjölda ára,“ segir Stiglitz en áréttar um leið að uppruna síðustu kreppu sé ekki að leita í ójafnvægi á milli landa. „En það veldur áhyggjum því þar gæti orðið að finna uppsprettu næstu kreppu. Þverrandi traust getur grafið undan gengi gjaldmiðla og miklar verðbreytingar geta haft raunveruleg áhrif á skuldastöðu og raunhagkerfið.“

Þá segir Stiglitz að gengisskráning kínverska júansins sé ekki í raun það sem skapi vandamál í Bandaríkjunum, en Bandaríkjamenn hafa þrýst á um styrkingu þess. „Raungengið skiptir máli, ekki nafngengið. Leiðrétting á sér stað, hvort heldur sem það er í gegnum verðlag eða nafngengi. En við þurfum líka að hafa í huga að fyrir kreppuna var heilmikil leiðrétting gerð á gengisskráningunni í Kína, allt upp í fimmtán prósent.“ Þá segir Stiglitz að fleira skipti máli. „Ég held að taka verði á þessum vanda hallareksturs með endurreisn hagvaxtar í heiminum. Með meiri vexti á leiðrétting gengisskráningar auðveldara með að eiga sér stað. En leiðrétting á gengisskráningu ýtir ein og sér ekki undir hagvöxt. Og rétt eins og aukinn hagvöxtur vinnur á hallarekstri þá draga sparnaðaraðgerðir úr vexti,“ segir hann.

Á fundi G20-ríkjanna í Pittsburgh í Bandaríkjunum í byrjun síðasta mánaðar segir Stiglitz einnig hafa verið snert á vandamálum sem tengdust ójafnvægi í heiminum. „Stóra myndin sem þar var dregin upp var að Bandaríkin þyrftu að spara meira og Kína að auka neysluna. Í þessu sjónarmiði er nokkur sannleikur. Ég tel enn að ráðdeild sé dyggð og að heimurinn komist ekki af ef öll lönd taka upp lifnaðar-

Í HÖFUÐSTÖÐVUM AGS Í WASHINGTON Í BANDARÍKJUNUM Joseph E. Stiglitz flutti erindi og svaraði spurningum Bandaríkjunum um miðjan apríl.

hætti Bandaríkjanna. Að biðja önnur lönd um að taka upp neysluhætti í takt við Bandaríkin er uppskrift að hörmungum. Það þarf því að finna aðra lausn og ég tel að sú rétta liggja fyrir.“

Vandinn fyrir fjármálakreppuna 2008 segir Stiglitz að hafi verið að alþjóðlegir fjármálamarkaðir hafi ekki staðið sig í stykkinu. „Þeir áttu að taka sparnað og endurvinna og endurnýta þar sem mikinn þjóðfélagslegan ávinning er að finna. Hvar er það? Til dæmis í endurhönnun heimshagkerfisins til að takast á við hlýnun jarðar og í þróunarverkefnum í Afríku og í öðrum vanþróuðum ríkjum. Í þessum hlutum heimsins bráðvantar fjármagn. Þangad fóru peningarnir hins vegar ekki, heldur á staði sem ekki skiluðu þjóðfélagslegum ávinningi.“

AUKIN MISSKIPTING ER KREPPUVALDUR

Verkefnið sem alþjóðasamfélagið stendur frammi fyrir er að mati Stiglitz að finna út úr því hvar koma megi fjármagni til nýtilegra starfa. „Ein hlið á þeim peningi er að búa til ferli sem dreifir áhættu um heiminn og aðstoðar við að deila áhættunni sem fylgir þessum verkefnum. Og í þessu endurspeglast líka annar veikleiki alþjóðlegra fjármálamarkaða. Þeir standa sig ekki vel í að eiga við áhættu. Þeir eru góðir í að búa til áhættu.“

Í fyrirlestri Stiglitz tók hann einnig upp þráð sem Dominique Strauss-Kahn, framkvæmdastjóri Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, nefndi nýlega í

ræðu. „Hann fjallaði þar um vandamál misskiptingar auðs. Ég held að sterk tengsl séu á milli aukinnar misskiptingar og þeirra vandkvæða sem heimurinn stendur frammi fyrir. Gleggst er birtingarmynd þessarar misskiptingar í Bandaríkjunum, þar sem um fjórðungur þeirra tekna sem aflað er rennur í dag til eins prósentis þjóðarinnar. Og þetta eina prósent ræður yfir um fjórutíu prósentum auðsins.“ Tenging misskiptingarinnar yfir í efnahagslegar óstöðugleika segir Stiglitz að eigi sér margar hliðar. „Ein er að vöxturinn á toppnum er í raun á kostnað miðjunnar og botnsins. Tekjur þeirra í miðði eru í dag lægri en þær voru fyrir áratug.“

Leið Bandaríkjanna til að taka á þessari misskiptingu var að hvetja fólk til að haga neyslu sinni eins og að tekjur þess væru enn að aukast. „En á meðan tekjur lækka er ekki hægt að neyta eins og þær væru að hækka nema með því að auka skuldir sínar.“ Með lélegu eftirliti og lágum vöxtum segir Stiglitz svo að Seðlabanki Bandaríkjanna hafi búið til jarðveg bólu sem gert hafi fólk kleift að auka skuldir sínar. „En það er ekki lengur hægt. Og þegar tekjum er endurúthlutað frá þeim sem hefðu eytt þeim til þeirra sem gera það ekki er niðurstaðan veikt efnahagslíf,“ segir hann og vísar til þess að gerðar hafi verið margar rannsóknir, meðal annars hjá AGS, sem bendi til tengsla misskiptingar og veikleika í heimshagkerfinu. „Annað sem ég vildi nefna er að al-

STIGLITZ Í HNOTSKURN

Nafn: Joseph Eugene Stiglitz

Fæðingardagur: 9. febrúar 1943

Þjóðerni: Bandaríkjamadur, fæddur í gyðingafjölskyldu í bænum Gary í Indiana-ríki. Foreldrar hans voru Charlotte og Nathaniel Stiglitz.

Starfi: Hagfræðingur og prófessor við Columbia-háskóla í Bandaríkjunum. Þá er hann ráðgjafi fjölda alþjóðastofnana, ríkisstofnana, skóla og ríkisstjórna um heim allan og einn af eftirsóttustu fyrirlesurum heims. Stiglitz er einnig höfundur ótal greina og bóka um hagfræði. Ferilskrá Stiglitz er aðgengileg á vef Columbia-háskóla og hans eigin vef (www.josephstiglitz.com), en hún telur 58 blaðsíður. Fyrsta prófessorstaða Stiglitz var við Yale-háskóla í Bandaríkjunum árið 1970.

Menntun: BA frá Amherst College, 1964. Doktorspróf í hagfræði frá MIT 1966-1967. Þá hlaut hann MA-gráðu frá Cambridge-háskóla í Bretlandi árið 1970 og MA frá Oxford árið 1976.

Heiðursnafnbætur: Stiglitz er heiðursdoktor við yfir fjórutíu háskóla um heim allan.

Verðlaun: Nóbelsverðlaunin í hagfræði hlaut Stiglitz árið 2001, en hefur bæði fyrir og eftir þann tíma hlotið ótal verðlaun og viðurkenningar fyrir störf sín.

hafa verið duglegri áhættu en draga úr henni

Þurnungum blaðamanna sem Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn hafði boðið á vörfund sjóðsins og Alþjóðabankans í FRÉTTABLAÐIÐ/ÓKA

Þjóðavæðingin hefur leitt til samþættingar fjármálamarkaða. Sú samþætting hefur gert þá háðari hver öðrum og aukið mikilvægi þess að þjóðir heims starfi saman. En um leið gerir ólík staða þjóða ærfríðara að ná samstöðu um aðgerðir,“ segir Stiglitz og bendir á að hluti heimsins hafi náð styrkum efnahagsbata meðan aðrir hafi dalað. „Munurinn sem þá verður til á hagsmunum og sjónarhornum gerir samkomulag um samstarf erfiðara á fjölda sviða. Ég held til dæmis að gott gæti verið að taka upp skatt á fjármagnsflutninga milli landa. En eitt land hefur sett sig verulega upp á móti þeirri leið. Ekki er samt lengur um það deilt að frjálst flæði fjármagns á milli landa getur haft í för með sér vandamál. Og í skýrslu sem Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn gaf út í apríl er bent á að gjaldeyrishöft geti verið til bóta.“ Stiglitz segir sjóðinn ekki hafa tekið jafndjúpt í árinna og hann hefði gert, en sýni engu að síður að viðhorf til slíkra hamla séu að þökast í rétta átt. „Rétt eins og að straumrofa þarf til þess að vandi á einum stað breiðist ekki út í straumrásum. Stór hluti rannsókná í rafmagnsverkfræði gengur út á að gera óstöðug kerfi stöðug með ýmsum ráðum.“ Hagfræðin segir Stiglitz hins vegar hafa gleymt að gera ráð fyrir hættunni á að vandamál breiddust út og að kreppur ættu sér stað. „Áhættunni var dreift um allan heim,“ segir hann og minnir á að á fyrstu dögum fjármálakreppunnar hafi Ben Bernanke, seðlabankastjóri

„Staðreyndin er hins vegar að kreppur hafa ítrekað átt sér stað og áfallið er afurð kerfisins sem við höfðum byggt upp. Sú hugmynd var ríkjandi að markaðir væru alltaf skilvirkir, en ljóst er að það eru þeir ekki.“

Bandaríkjanna, stigið fram og sagt fólki að hafa ekki áhyggjur, tók hefðu náðst á ástandinu. „Sem var augljóslega rangt.“

KREPPAN VAR EKKERT FRÁVIK

„En alþjóðleg samþætting fjármálamarkaða felur í sér vandamál þegar kemur að stjórn peningamála í heiminum. Besta nálgunin til að átta sig á þessu er að smætta heiminn og hugsa um hann eins og eitt land. Ef við hefðum í þessu landi tvo aðskilda seðlabanka gæti annar viljað taka á verðbólgu meðan hinn vildi efla atvinnustigið. Sá síðarnefndi myndi þá dæla peningum út í hagkerfið en peningar eiga sér engin landamæri. Fyrirtækin starfa á landsvísu og eru ólíkleg til að fjárfesta á svæðinu þar sem samdráttar gætir.“ Í staðinn segir Stiglitz í dæminu að fyrirtæki myndi fara með peningana yfir á svæðið þar sem uppgangur ríkti og fjárfesta þar, einmitt þar sem hinn seðlabankinn væri að reyna að hafa hömlur á þenslunni með hækkun vaxta. „Þetta er kerfi sem gengur illa upp.“

Stiglitz segir peningainnstreymi í Bandaríkjunum núna því ekki virka sem skildi, að hluta til vegna þess að ekki hafi verið tekið til fullnustu á vandamálum fjármálakerfisins. „Stóru bönkunum hefur verið hjálpað, en smærri bankar sem þjónusta lítil og meðalstór fyrirtæki hafa ekki fengið nauðsynlega fjármögnun. Penningarnir rata því ekki þangað þar sem þeirra er mest þörf.“

Talaði fyrir breyttri verðtryggingu

Joseph Stiglitz sótti Ísland heim haustið 2009.

Þegar Nóbelsverðlaunahagfræðingurinn Joseph Stiglitz sótti Ísland heim réttu ári eftir hrun, í septemberbyrjun 2009, gagnrýndi hann það fyrirkomulag sem hér er viðhaft við verðtryggingu lána. Hann talaði fyrir því að tengja húsnæðislán fremur við laun en vísitölu neysluverðs. Þannig yrði meira samræmi í þróun greiðslugetu og greiðslubyrði. Þá taldi hann tengingu við vísitölu launa koma til með að draga úr sveiflum.

Sérfræðingar hér heima töldu breytinguna torveldu, en bentu þó á að breytingar á launavísitölu fylgdu almennri hagsveiflu betur en verðbólga, sem hefði „tilhneigingu til að hækka snarpt í kjölfar falls krónu á samdráttartímum, og auka þar með við erfiðleika skuldara á samdráttartímum,“ eins og sagði í umfjöllun Greiningar Íslandsbanka. Fyrirkomulag Stiglitz gæti því stutt betur við hagstjórnina en ríkjandi skipan.

HAGFRÆÐINGAFUNDUR Í BYRJUN ÁRS Margir af fremstu hagfræðingum heims stilla sér upp fyrir ljósmyndara fyrir framan Elysee-höllina í París eftir vinnufund með Nicolas Sarkozy, forseta Frakklands. Frakkar fara með forsæti í hópi tuttugu helstu hagkerfa, svonefndum G20-hópi. Frá vinstri í fyrstu röð má þekkja Yu Yongding frá Kína, Avinash Persaud frá Barbados, Frakkann Jean-Paul Fitoussi, bandaríska Nóbelsverðlaunahagfræðinginn Joseph Stiglitz, og Perez Pedro Paez frá Ekvador. Í annari röð frá vinstri er Bandaríkjamadurinn Robert Johnson, Ítalinn Marcello De Cecco, breski lávarðurinn Nicholas Stern, Frakinn Francois Bourguignon, og bankastjóri seðlabankans í Malasíu, Akhtdar Aziz Zeti. Frá vinstri í þriðju röð eru svo Jose Antonio Ocampo frá Kólumbíu, Bretinn Tim Besley, Rússinn Andrei Bougrov, Heidemaríe Wiecek-Zeul frá Þýskalandi, Louis Kasekende frá Úganda and Japaninn Eisuke Sakakibara. NORDICPHOTOS/AFP

Heimurinn þarf að taka upp nýtt kerfi með varasjóð á heimsvísu, en forsmekkin að slíku kerfi sé að finna í mynteiningu Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, sem nefnist SDR. „Eftir kreppuna nýttu lönd heimsins sér þessi sérstöku dráttarréttindi á sjóði AGS þannig að aukningin nam 250 milljörðum dala.“

Stiglitz segir að ríkjandi viðhorf innan hagfræðinnar og við stjórn peningamála hafi að hluta átt þátt í að síðasta kreppa brast á. „Það eru hugmyndir eins og að bólar séu ekki til, að ekki sé hægt að spá fyrir um bólar, og allt of mikil áhersla á að halda niðri verðbólgu. Allar þessar hugmyndir hafa reynst rangar.“ Núna segir Stiglitz víðast hvar hafa hallast að annars konar hugmyndum, nema kannski hjá þeim sem fastheldnastir eru í gamla hugmyndafræði hagfræðinnar og stóðu að því að koma henni á. „Þeir halda því sumir fram að kreppan nú sé frávik sem eigi sér ekki stað nema á þúsund ára fresti. Staðreyndin er hins vegar að kreppur hafa ítrekað átt sér stað og áfallið er afurð kerfisins sem við höfðum byggt upp. Sú hugmynd var ríkjandi að markaðir væru alltaf skilvirkir, en ljóst er að það eru þeir ekki. Markaðir eru oft mjög óskilvirkir,“ segir Stiglitz og bendir á sem dæmi að núna eigi lönd heims aðgang að öllum sömu auðlindum og fyrir hrun. „Samt eru markaðirnir ekki að nýta þær. Þetta er sannkölluð brotalöm markaðanna. Óskilvirkni sem tengist fjármálamörkuðum í Bandaríkjunum er meiri en nokkur óskilvirkni hins opin-

bera í sögu mannkyns. Raunverulegt tap nemur billjónum dala í Bandaríkjunum einum þegar horft er til mögulegrar og raunverulegrar framleiðni hagkerfisins, allt út af markaðsbresti. Markaðir eru oft óskilvirkir og óstöðugir, en við þurfum að skilja af hverju og að því stefna þjóðir heims.“

Stiglitz telur að stýra þurfi mun betur flæði fjármagns í heiminum og leggur ríka áherslu á að munur sé á beinni erlendri fjárfestingu og innstreymi fjármagns. „Kína hefur til dæmis tekið fagnandi beinni erlendri fjárfestingu en hafnað skammtímafjármagni,“ segir hann og bendir á að vandamál landa geti orðið meiri fyrir tilkomu fjárfestingasjóða og tilkomu skammtímafjárfesta. „Ein birtingarmyndin er bólar á húsnæðismarkaði og neyslubólar,“ segir hann, en þar er nærtækt að líta til landa á borð við Spán og Ísland. „Mistökinn liggja í bjartsýninni sem fylgir ástandinu. Vegna þess að efnahagslífinu gekk vel leið öllum vel og enginn vildi stöðva veisluna. Mikilvægur þáttur í þessu er að ríkisstjórnir leyfðu veislunni ekki bara að halda áfram heldur höfðu þær af henni skammtímagróða,“ segir Stiglitz og bendir á að stjórnmálamenn hafi getað hampað eigin fjármálastjórn á innstæðulitlum tekjuauka ríkisrekstrarins sem til var kominn vegna efnahagsbólgu. „Þrátt fyrir tíma-bundinn hagnað kemur í ljós að kerfishalli var á ríkisrekstrinum. Og þegar hlutir færast í eðlilegt horf sést að enn þarf að fást við hallarekstur.“

Fimm leiðir að virkjun hugmynda

SPROTAR

Ingvar Hjalmarsson
tölvunarfræðingur

Forsenda fyrir nýjum sprotafyrirtækjum er hugmyndaauðgi. Hugmyndir stofnenda og starfsfólks eru sjálfsagt verðmætustu „eignir“ sprota. Þetta á að sjálf-sögðu einnig við um stærri fyrirtæki. Gömul sannindi eru að góð hugmynd sé gulli betri. Án hugmynda yrðu engin ný fyrirtæki til.

Allir geta tamið sér hugmyndaauði með því að tileinka sér hugmyndasöfnun. Hægt er að gera hugmyndasöfnun að hluta af sínum lífsstíl. Þessi grein mun bjóða nokkrar leiðir sem hjálpa til við að fá hugmyndir, safna þeim og að lokum virkja þær. Hugmyndir án aðgerða eru einskis virði og þess vegna verða líka skoðaðar leiðir til að virkja þessar hugmyndir svo raunveruleg verðmæti skapist úr þeim.

Virkjun hugmynda er mikilvæg fyrir alla, einstaklinga, ný fyrirtæki, lítil fyrirtæki, gömul fyrirtæki og stór fyrirtæki.

1. TAKTU ÁKVÖRÐUN UM AÐ VERA SKAPANDI

Þetta er eitt það fyrsta sem allir geta gert. Sumir virðast haldnir þeirri meinloku að þeir séu ekki skapandi. Þetta er mesta vitleysa. Auðvitað kemur sköpunargleðin í okkur öllum fram á mismunandi máta. Þegar meðvituð ákvörðun um sköpunargleði er tekin þá fara hjólin fyrst að snúast. Áhrif þessarar ákvörðunar eru meðal annars þau að þú tekur frá tíma til að vera skapandi og meðvitund þín um þann aragrúa af hugmyndum, sem þú ert nú þegar að fá, eykst. Þetta er auðvelt fyrsta skref í áttina að aukinni virkjun hugmynda.

2. BYRJÁÐU AÐ SKRÁ HUGMYNDIRNAR

Skráning hefst strax! Þeir sem hyggjast auka virkjun hugmynda sinna skulu strax hefjast handa við að skrá niður allar hugmyndir sínar. Litlar sem stórar, góðar sem slæmar. Alltof algengt er að góðar hugmyndir falli í gleymiskunnar dá því þær eru ekki skráðar niður. Enginn skal vera feiminn við það að skrá niður slæmar hugmyndir líka því þær eru mikilvægar vörður á leiðinni til hinna frábæru hugmynda. Þarna gildir reglan; því meira, því betra. Um leið og hugmynd

lýstur í kollinn skal skrá hana niður. Hægt er að nota margar leiðir til skráningar hugmynda, svo sem minnisbækur, diktafóna, skjöl í tölvunni eða jafnvel skráningarforrit. Greinarhöfundur notast við einfalda, litla svarta minnisbók sem víkur aldrei frá honum því enginn veit hvenær næsta stóra hugmynd kemur – þá er gott að vera tilbúinn til þess að skrá hana niður svo hún gleymist ekki. Stærð hugmynda skiptir engu máli í þessu samhengi. Besta hugmynd dagsins getur til dæmis verið allt frá hugmynd að kvöldverði fjölskyldunnar yfir í næsta stórfyrirtæki landsins.

3. SÆKTU ÞÉR INNBLÁSTUR OG ÞEKINGU

Innblástur að hugmyndum kemur úr ótrúlegustu áttum. Margir fá sínar bestu hugmyndir í sturtunni, þegar farið er út að hlaupa eða jafnvel í svefni. Hægt er að nota nokkrar aðferðir til að fá innblástur. Afar góð leið er að safna sér þekkingar á víðu sviði, svo sem með því að lesa fagttímarit, fræðirit, greinar á Internetinu, skáldsögur eða jafnvel ævisögur. Taktu þér tíma fyrir söfnun innblásturs og þekkingar, til dæmis með því að fara einn á kaffihús og láttu hugann reika eða bjóða skapandi fólki heim til þín í hugarflug.

Víðtæk þekking hjálpar til við að brúa mismunandi heima og staðfæra hugmyndir á milli mismunandi greina.

4. HUGSAÐ „ÚT FYRIR KASSANN“

Þetta ofnotaða orðatiltæki er ágæt lýsing á því hvernig hægt er að auka virkjun hugmynda sinna. Með því að nota óhefðbundna nálgun á þekkt vandamál verða oft frábærar hugmyndir til. Þetta kallast á ensku „lateral thinking“. Með því að snúa hlutum á hvolf fást önnur sjónarhorn sem oft leiða til góðra hugmynda. Árangursríkt getur verið að nota hugmyndir eða aðferðir úr öðrum sviðum og staðfæra þær inn á það svið sem þú vilt. Þannig geturðu fært hugsanir þínar úr hinu augljósa yfir í hið skapandi svið. Prófaðu næst þegar þú ert að leysa ákveðið verkefni að beita óhefðbundinni nálgun á það, til dæmis með því að ákveða að einhver lög-mál gildi ekki.

5. FRAMKVÆMD HUGMYNDA

Lokaskrefið í virkjun hugmynda er að koma þeim í framkvæmd. Sértu að fylgja þeim ráðleggingum sem fylgja í þessari grein þá aukast líkurnar á því að þú hrindir hugmyndum þínum í framkvæmd. Með skráningu hugmynda þá eykst þitt eigið aðhald á því að

fylgja hugmyndum þínum eftir. Oft þarf gífurlega þrautseigju til þess að virkja hugmyndir sínar. Hugmyndasmiðurinn getur þurft að fást við úrtölur frá hagsmunaaðilum, skilningsleysi annarra, fjármagnsskort, eigið framtaksleysi eða ýmiskonar hömlur og hindranir. Góðar hugmyndir finna sér leið til framkvæmdar sé viljinn fyrir hendi. Með þrautseigju og framkvæmdagleði verða allar góðar hugmyndir að veruleika.

Þetta eru aðeins nokkur ráð sem geta nýst við virkjun hugmynda. Virkjun góðra hugmynda þarfnast vinnusemi, alúð og áhuga – eins og flest annað í lífinu. Fátt er meira gefandi en að sjá hugmynd sína verða að veruleika, hvort sem það er nýr réttur sem þú eldaðir fyrir fjölskylduna eða að sjá nýtt fyrirtæki blómstra og vaxa.

GREINARÖÐ UM NÝSKÖPUN

Markaðurinn birtir röð greina um mikilvæg atriði fyrir sprotafyrirtæki.

Ingvar Hjalmarsson hefur tíu ára reynslu úr heimi margs konar fyrirtækja, bæði sprota og stærri fyrirtækjum. Þar hefur hann unnið að rekstri, vörubrúun, vörustýringu, sölu- og markaðsmálum og fleiri þáttum. Hægt er að senda höfundu línu á ingvarh@gmail.com

GAMLA MYNDIN

Guðlaugur Pálsson stóð vaktina í Guðlaugsbúð í 76 ár:

Notaði hestvagna fyrstu árin

Guðlaugur opnaði verslun sína á Eyrarbakka undir lok árs 1917. Fyrstu árin voru vörur fluttar til og frá Reykjavík á hestvögnum. Þá skrifaði hann allar færslur inn í verslunarbækur, en þegar átti að skikka hann til að nota sjóðvél, þegar fram liðu stundir, svaraði hann

því til að hann myndi ef til vill kaupa vélina, en gæti engu lofað um það hvort hann gæti lært á hana.

Starfsþrek Guðlaugs var með eindæmum enda stóð hann vaktina í versluninni á hverjum degi allt fram undir það síðasta, en hann lést árið 1993. - Þj

FYRIRTÆKIÐ

BJÓÐA VALKOSTI Þær Þórunn Bjarney Garðarsdóttir og Ásta Þórarinsdóttir stýra Sinnum heimaþjónustu, sem hefur verið í stöðugum vexti frá stofnun árið 2008.

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

Bjóða upp á valkosti í heimaþjónustu

Mikill vöxtur hefur verið hjá Sinnum heimaþjónustu á rúmum þremur árum.

Mikill vöxtur hefur verið í starfsemi Sinnum heimaþjónustu frá stofnun fyrirtækisins í upphafi árs 2008. Sinnum þjónustar aldrada, fatlaða og aðra þá sem þurfa aðstoð að halda í daglegu lífi.

Þórunn Bjarney Garðarsdóttir hjúkrunarfræðingur er forstöðukona Sinnum heimaþjónustu og Ásta Þórarinsdóttir er framkvæmdastjóri.

Ásta segir í samtali við Markaðinn að viðtökurnar hafi verið afar góðar. Nú þjónusti fyrirtækið, sem telur um 40 starfsmenn, einstaklinga og fjölskyldur á um 200 heimilum á höfuðborgarsvæðinu.

Sinnum heimaþjónusta sé bæði með þjónustusamninga við sveitarfélög og einstaklinga auk þess sem aðstandendur kaupa gjarnan þjónustu af fyrirtækinu.

„Umsvifin hafa aukist jafnt og þétt frá upphafi en við rekur

fyrirtækið samt á varfærinn hátt, því að við viljum geta sinnt vel öllum þeim verkefnum sem koma inn á borð til okkar. Okkar helsta stolt er frábær starfsmannaheild sem hefur mikinn metnað í að veita góða þjónustu.“

Ásta bætir því við að viðtökurnar sýni að brýn þörf sé á þessari þjónustu. Skoðun hennar og Þórunnar sé að einstaklingar eigi að hafa valkosti um hvers konar þjónustu þeir fá og frá hverjum. Það sé eðlilegt að hið opinbera beri kostnað af velferðarþjónustu til aldraðra og fatlaðra en einstaklingarnir sjálfir eigi að ráða því hvaðan þeir fá þjónustuna og hvenær. Þjónustan sem fyrirtækið veiti sé margbreytileg allt frá reglulegum þrifum yfir í sólarhringsþjónustu.

„Það er mikið rætt núna um sjálfsákvörðunarrétt aldraðra og sú umræða er löngu tímabær.

Okkur finnst mikilvægt að ekki sé verið að neyða ákveðna þjónustu upp á fólk, heldur að það fái að velja hvernig þjónustu það fær, frá hverjum og hvenær dags. Við leggjum mikið upp úr því að þjónustan sé sveigjanleg til að mæta þörfum fólksins.“

Ásta segir starfið sífellt vera að þróast þar sem Sinnum tók til dæmis við rekstri sjúkrahótsins fyrir stuttu og opnaði samhlíða því hvíldardvöl á hótlinu. Hvíldardvölin sé öllum opin, og kynningartilboð verður á þeirri þjónustu í maí.

Í júlí verður svo boðið upp á dagþjálfun sem er sérsníðin að þörfum einstaklinga með minnisglöp og hvers kyns heilabílnarsjúkdóma.

„Svo er ýmislegt fleira að gerast hjá okkur en þetta starf er allt saman gríðarlega gefandi og skemmtilegt.“ - Þj

Notaðu Félagamiðann og bjóðu með þér í Vildarferðina

Premium Icelandair American Express® er betri ferðafélagi. Kynntu þér kostina á americanexpress.is

Kortið sem kemur þér út

KREDITKORT er útgefandi American Express® á Íslandi

Tilboðs dagar

20-30% afsláttur af öllum vörum

Afar vandað stækkanlegt borð fyrir 6-20 manns. Ljós eik, massív sápuþvegin eik, kirsuber, tekk og hnota Hönnuður: Per Hansbæk

**Komdu og gerðu
frábær kaup!**

**Borðstofuhúsgögn
Sófar og sófasett
Hornsófar
Svefnsófar
Hvíldarstólar**

**FULL BÚÐ
AF NÝJUM
VÖRUM**

Eitt mesta úrval landsins af hvíldarstólum

Italsofa
The Italian Touch

Val húsgögn

Ármúla 8 - 108 Reykjavík
Sími 581-2275 ■ 568-5375

Opið virka daga kl. 10-18 **Laugardag kl. 11-16**

www.valhusgogn.is

BANKAHÓLFID

Stjornukokkur hjá Marel

Boðið var upp á óvænta en skemmtilega upp á komu á uppgjörsfundi Marel í síðustu viku. Að lokinni hefðbundinni

tölu var slökkt á vefútsendingu fundarins fyrir greiningaraðila. Að því loknu var sýnt beint frá kynningu matreiðslumeistarans Jacques Roosenbrand, sem staddur var í Hollandi, á nýjustu græjum í matvælaíðnaði. Sá fór á því líkum kostum að vafamál er hvort aðrir eins uppgjörsfundir hafi verið haldnir hér. Roosenbrand þessi er enginn smáfyr, var eitt sinn eigandi og yfirkokkur á veitingastaðnum Quatre Canetons í Amsterdam og flaggar Michelin-stjörnu, sem er líkust Óskarsverðlaunum í veitingageiranum.

Tæknin getur verið varasöm

Fjölmiðlamaðurinn Kristinn Hrafnsson, sem nú gerir garðinn frægan í útlöndum í störfum fyrir Wikileaks, birti í vikunni krækju á samskiptasíðuna Facebook þar sem vísað var í skjal með reglum sem síðan setur lögregluþvöldum og öðrum sem falast eftir upplýsingum um notendur. Daginn eftir bárust af því fregnir að stofnandi Wikileaks, Julian Assange, hefði í viðtali við Russia Today kallað samskiptavefinn „svívirðilegustu njósnavél sem upp hefur verið fundin“ og teldi allar upplýsingar sem finna mætti í gagnabönkum Facebook aðgengilegar njósnayfirvöldum í Bandaríkjunum. Svipað ætti um Google og Yahoo, sem hefðu hannað sérstakt viðmót fyrir njósnastofnanir Bandaríkjanna, allt án dómsúrskurðar.

Ég hata...

Einkahlutafélög heita mörg hver skrítnum nöfnum. Félag tengd tónlistar- og ráðstefnuhúsinu Hörpu eru með þeim sérkennilegri. Portus er móðurfélag Hörpu en undir því Totus og Ago. Situs sér um lóðaréttindin og undir því Hospes og Custos. Sjaldséð eru íslensk nöfn. Eitt með talsvert gegnsærra nafni en þau sem standa að Hörpu er þó til. Það heldur utan um listsköpun e g a n d a n s í Ytra-Skórðugili í Skagafirði og heitir Ég hata 9 til 5 ehf.

64 milljónir var hagnaður Nýherja á síðasta ári.

240 króna markið var rofið á bensinstöðvunum í gær.

14,5 milljarða fjárfesting Samherja á Akureyri er sú mesta í greininni í áráraðir.

Eignastýring • Markaðsviðskipti • Fyrirtækjaráðgjöf

Arctica Finance er framsækið, óháð og sjálfstætt fjármálafyrirtæki sem hefur starfsleyfi frá Fjármálaeftirlitinu. Fyrirtækið er í eigu starfsmanna sem búa að áralangri og víðtækri reynslu af innlendum og erlendum fjármálamörkuðum.

A / F

www.arctica.is | Smáratorgi 3 | 201 Kópavogi | Sími 513 3300

ARCTICA FINANCE

Fjölnota **LITA** prentari með netkorti

LITAPRENTARI, SKANNER og FAX
Prenthraði: 16 bl./min. svörtu og 4 bl./lit
Upplausn: 2400x600dpi
SKANNI OG LJÓSRITUN:
Upplausn: 1200x1200dpi (max. 4800x4800dpi)
FAX: Minni 2MB, 160 síður
Skannar skjöl og vistar beint á minniskubb í JPEG eða PDF sniði.
Pappirsbakki inn/út: 130/80 blöð
Minni: 256 MB
Stuðningur: Windows, Mac OS, Linux, Pcl5, Pcl6
Tenging: 100mbps LAN, USB 2.0
Tilboðsverð: 69.900 kr.

Fjölnota prentari með netkorti

PRENTARI, SKANNER og FAX
Prenthraði: 24 bl./min.
Fyrsta blaðsía: 10 sek.
Upplausn: 1200x1200dpi
SKANNI OG LJÓSRITUN:
Upplausn: 1200x1200dpi (max. 4800x4800dpi)
FAX: Leshraði: um 3 sek. pr. síðu
Pappirsbakki inn/út: 250/150 blöð
Minni: 128 MB
Stuðningur: Windows, Mac OS, Linux
Tenging: USB 2.0, Ethernet
Tilboðsverð: 59.900 kr.

LITA-laserprentari með netkorti

PRENTARI
Prenthraði: 24 bl./min. í svarthvíttu, 24 bl./min. í lit
Fyrsta blaðsía út: 20 sek.
Upplausn: 9600x600dpi
Minni: 256MB
Pappirsbakki inn: 250+100 blöð
Pappirsbakki út: 200 blöð
Hljódmagn: < 52dB
Stuðningur: Windows, Mac OS, Linux
Tenging: USB 2.0, Ethernet 10/100 Base TX
Verð: 59.900 kr.

SAMSUNG

HÁGÆÐA
VINNUDÝR
á
UNDRAGÓÐU
VERÐI!

ORMSSON